

Ympäristönäytteen ottaminen wc- ja saniteettitilasta moniresistentin mikrobin kantajan kotiutumisen jälkeen

Ohje koskee seuraavia mikrobeja: CPE

Konsultoi erikseen infektioidentorjuntayksikköä: monilääkeresistentti (MDR) acinetobacter, Candida auris, MDR klebsiella, MDR pseudomonas, jolloin näytekohdat tai näytetarve voivat poiketa tässä ohjeessa ilmaistusta.

Milloin näytteet otetaan?

- Kun potilas poistuu vuodeosastohoidosta ja tehdään loppusiivous.
- Näytteet otetaan huoneen ja wc-tilojen **siivouksen jälkeen**.
- Näytteet otetaan aikaisintaan 2 tuntia siivouksen jälkeen ja wc- ja suihkutilojen erityispuhdistuksen jälkeen (katso tarkemmin ohjeen lopusta).

Otetaanko kontrollinäytteitä?

- Huolimatta ensimmäisten näytteiden vastauksesta **kuukauden päästä ko. tilassa otetaan vielä kontrollinäytteet samoista paikoista kuin ensimmäisellä näytekeralla**. Ohjelmoi kontrollinäytteet Weblabiin samalla kun teet pyynnöt ensimmäiseen näytekertaan.
- Tarkoituksena on todentaa, että tila on pysynyt negatiivisena.

Näytteenottokohdat potilas-wc ja -suihkutila:

- **wc-pytyn vesiraja**
- **wc-pytyn sisäreunan alus (kaulus)**
- **lattiakaivo**
- **lavuaari (viemäri)**

Näytteenottoa varten tee Weblab pyyntö:

- Kirjoita henkilötunnus: 011196-9520 (nimi: Tutkimus,Hygienia)
- Valitse tilaajaksi oma yksikkö (sama kuin potilasnäytteissä)
- Tee tutkimuspyyntö **ResGns-Vi** –pyyntönä (tutkimus nro 11815). Huomioi, että jokaiselle näytteenottokohdalle tehdään oma pyyntö.
- Näytteenotto kohta ja lisätieto ovat pakolliset:
- **Kirjaa näytteenotto kohta**, josta näyte otetaan ja kirjaa huoneen numero (huone /tila, josta näyte otetaan) esim. H2 wc lavuaari
- **Kirjaa lisätietoa kohtaan**, mitä mikrobia viljelyllä etsitään (esimerkiksi CPE, jos huoneesta on poistunut tiedossa oleva CPE-kantaja).

Ota näytteet:

- Ota näytteet **eSwab –tikulla** (katso ohjeen alla kuva eSwab-putkesta), jota ei tarvitse kostuttaa etukäteen.
- Ota mahdollisimman edustava näyte kohteesta riippuen näytetikkoa voimakkaasti pyörittämällä.
- Liimaa näytteenottotarra eSwab-näyteputkeen.

- Lähetä otetut näytteet tutkittavaksi Tyksin mikrobiologian laboratorioon (osasto 938).

Mitä vastauksen kanssa tehdään?

- Seuraa vastauksia Weblab- ohjelmasta (vastaukset tulevat noin 3 vuorokauden kuluessa).
- Candida auris ja CPE-kantajan jälkeen odotetaan, että näytteet on vastattu negatiiviseksi, ennen kuin huoneeseen otetaan uusi potilas. Muissa tilanteissa, huoneen voi ottaa käyttöön näytteiden oton jälkeen.
- Jos vastaus on positiivinen, ja siinä on sama mikrobi, kuin potilaalla oli ennen kotiutumista, uusitaan siivous wc-kalusteen, lattiakaivon ja lavuaarien osalta (katso alla tarkemmin). Uudet näytteet aikaisintaan 2 tunnin kuluessa siivouksen päättymisestä.
- Konsultoi tarvittaessa Infektioidentorjuntayksikköä.

Monilääkeresistentin (MDR) gram-negatiivisen mikrobikantajan (CPE, MDR klebsiella, MDR acinetobacter, MDR pseudomonas, Candida auris -kantajan) huoneen loppusiivouksen yhteydessä:

- Kaada 4dl laimentamatonta klooria (ns. raakatiiviste)
 - wc-istuimeen
 - lattiakaivoon
 - käsienpesulavuaariin (potilashuone ja wc-tila)
- anna vaikuttaa 1 tunnin ajan
- harjaa ja huuhtelee huolellisesti.
- huolla harja(t) Dekossa tai hävitä käytön jälkeen.

Kuvassa: eSwab näytteenotto- ja kuljetusputki sekä näytepakettiin kuuluva nukkatikku, joka katkaistaan näytteenoton jälkeen putkeen kuvassa näkyvästä (punaisesta) katkaisukohtasta.

Hoito-ohjeet.fi –sivustolla sijaitseva ohje: [Eristyshuoneen siivous kosketusvarotoimin](#)